

Uppföljning av Plan för kvinnofrid och mot våld i nära relation 2016–2018

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Upprättad
Datum: 2019-01-31
Version: 1.0
Ansvarig: Margot Olsson
Förvaltning: Arbetsmarknads- och socialförvaltningen
Enhet: Social hållbarhet

Innehållsförteckning

Uppföljning av Plan för kvinnofrid och mot våld i nära relation 2016–2018	1
Våld i nära relation ska förebyggas	4
Våld i familjen kan leda till hemlöshet.....	4
Att uppmärksamma våld mot barn.....	4
Tidiga insatser	5
Insatser för att motverka upprepning av våld.....	6
Stöd- och hjälpinsatser är kända bland Malmöborna	6
Särskilda informationsinsatser mot hedersrelaterat våld och förtryck	7
Alla som utsätts för, eller som använder våld i nära relation, får stöd anpassat till sina individuella hjälpbehov.....	7
Alla med behov av skydd erbjuds detta anpassat till sina förutsättningar	8
Arbetet mot våld i nära relation bygger på aktuell forskning och kunskap om våldets omfattning och mekanismer	8
Metodutveckling	9
Rutiner.....	10
Kompetensutveckling	10
Samverkan utgår från den enskildes behov av hjälp från olika aktörer.....	11
Samverkan kring individer	11

Uppföljning av Plan för kvinnofrid och mot våld i nära relation 2016–2018

Den första juli 2018 var det 20 år sedan den nationella kvinnofridsreformen trädde i kraft. Genom den fick flera myndigheter nya uppdrag och ansvarsområden. Myndigheterna skulle förebygga brott mot kvinnor, utarbeta handlingsprogram samt samarbeta för att ge våldsutsatta kvinnor ett bättre bemötande. De helt nya brottsrubriceringarna *Grov kvinnofridsränkning* och *Grov fridsränkning* infördes i brottsbalken liksom förbud mot köp av sexuella tjänster. Jämställdhetslagens bestämmelser kring sexuella trakasserier skärptes samtidigt. Samhället visade genom reformen att det tog frågan om mäns våld mot kvinnor och annat våld i nära relation på stort allvar och såg det som ett samhällsproblem. Sverige var först i världen med att införa de nya brottsrubriceringarna.

Reformen medförde att kommunerna fick ett ansvar för våldsutsatta kvinnor genom en ny bestämmelse i Socialtjänstlagen. Fram till 1998 var våld mot vuxna inte någon uppgift för kommunerna. 2007 förtydligades Socialtjänstlagen med ett ansvar för kommunerna att ge insatser för barn som bevittnar/lever med våld, vilket saknats i lagstiftningen tidigare. Malmö var en av de relativt få kommuner som hörsammade regeringens uppmaning om att utveckla ett lokalt handlingsprogram. Kommunfullmäktige antog enhälligt *Handlingsprogram för insatser vid våld mot kvinnor i Malmö* i november 1999. Programmet reviderades 2007. *Plan för kvinnofrid och mot våld i nära relation* antogs i februari 2016 och varar till och med 2020.

Genom både de nationella förändringarna och de tre kommunala programmen har ett omfattande utvecklingsarbete skett. Nya resurser har tillskapats, nya metoder har utvecklats och kunskapen om frågan har både fördjupats och breddats. Från att ”enbart” ha handlat om mäns våld mot kvinnor innefattar den nuvarande planen alla former av våld i nära relation – partnervåld oavsett kön, barnmisshandel, barn som bevittnar/lever med våld, våld mellan syskon, barns våld mot närstående, våld i beroendeställning (t ex personer med funktionsnedsättning utsatta för våld av vårdare eller god man) och hedersrelaterat våld och förtryck. Arbetet grundar sig i deklARATIONERNA om allas mänskliga rättigheter, barnrätt och jämställdhet. Alla oavsett könstillhörigheter och sexuell läggning kan vara berörda, men flickor och kvinnor är mest utsatta och män är överrepresenterade bland våldsutövarna.

Kommunfullmäktige beslutade att ge ansvaret för att samordna genomförande av *Plan för kvinnofrid och mot våld i nära relation* till dåvarande social resursnämnden. I samband med organisationsförändringen 2017 övergick ansvaret till arbetsmarknads- och socialnämnden. I planen finns ett antal inriktningsmål för arbetet formulerade samt att planen ska följas upp efter två år. Nedan följer en redovisning av planen mellan 2016 - 2018. Redovisningen följer målstrukturen i planen.

Våld i nära relation ska förebyggas

Visionen i plan för kvinnofrid och mot våld i nära relation är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld i nära relation och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp*. Visionen har därmed en nära koppling till värderingar om mänskliga rättigheter och jämställdhet. Flickor och kvinnor, pojkar och män ska ha samma möjlighet till kroppslig integritet. Det generella arbetet för att påverka normer och attityder inom området mänskliga rättigheter, barnrätt och jämställdhet är därför en del i det främjande arbetet mot våld i nära relationer. Malmö stads nämnder och bolag ska bedriva ett aktivt arbete med jämställdhet, och bidra på så sätt till ett förebyggande arbete kring könsrelaterat våld. Exempel på hur Malmö stads nämnder arbetar med jämställdhet finns i skriften *Det här handlar inte om dig – en handbok om att vara jämställd*, som lanseras 2019.

Våld i familjen kan leda till hemlöshet

Bland de strukturella frågor som påverkar förutsättningarna att komma från våld i hemmet och hedersrelaterat förtryck är möjligheten till ett tryggt boende. Under de senaste åren har antalet Malmöbor som är hemlösa på grund av våld i familjen ökat. I den årliga hemlöshetsräkningen har antalet vuxna som är hemlösa av denna orsak ökat från 100 individer 2016 till 153 individer 2018. År 2016 levde 101 barn i familjer som var hemlösa på grund av våld, jämfört med 146 barn 2018. En påtaglig ökning har skett inom loppet av två år.

Familjerna befinner sig i en dubbel utsatthet. Såväl våldet som hemlösheten har negativ inverkan på både mående och relationer inom familjen. Det blir också svårt för familjerna att ta emot de insatser som erbjuds, exempelvis föräldrastöd eller traumabehandling, eftersom ett stadigvarande hem ofta krävs för att dessa insatser ska erbjudas av socialtjänsten.

Om bostadssituationen inte löses finns det risk att den våldsutsatta återvänder till våldsutövaren, som ofta är den som har kvar lägenheten, och blir utsatt för fler övergrepp. Barnen riskerar därmed att växa upp med fortsatt våld, alternativt blir det en fråga om skyddsutredning kring omhändertaganden av barnen. Ytterligare en risk är att barn som bär på obearbetade trauman själva utvecklar psykisk ohälsa, ett våldsamt beteende eller hamnar i kriminalitet.

Att uppmärksamma våld mot barn

I planen framhålls att de som möter barn och vuxna och som misstänker att våld förekommer behöver våga ställa frågan. Vad gäller barn som lever med våld, det vill säga bevittnar och/eller utsätts för våld, ska anmälan göras till socialtjänsten. För att detta ska ske krävs såväl kunskap om konsekvenserna av att utsättas för våld, ett visst mod samt att man uppfattar att det finns bra hjälp att få för de utsatta.

Anmälningarna om barn som lever med hot och våld i familjen har ökat under ett antal år. År 2018 gjordes 1 799 aktualiseringar avseende 1 320 barn. Det är främst polisen som anmäler i samband med en förälders polisanmälan. Även socialtjänsten aktualiserar många barn, bland annat i samband med att medarbetare frågat direkt om våld samt då syskon till utsatta barn aktualiserar.

Anmärkningsvärt få barn som bevittnar våld anmäls från förskoleverksamheten. I januari 2019 var ca 17 300 barn placerade i de kommunala förskolorna. Dessa anmälde tillsammans 50 barn. 3 500 barn har plats inom privat förskoleverksamhet, men inga av dessa barn registrerades som anmäلت för att ha bevittnat våld. Under 2017 gjordes en anmälan på denna grund.

Barnmisshandel uppmärksammades bland något fler barn, 97 barn inom de kommunala verksamheterna och två barn inom de privata. Även skolor och skolbarnomsorg anmäler oftare barn som utsätts för våld än barn som bevittnar våld. Skillnaderna mellan de kommunala och de privat drivna verksamheterna framkommer även här. Risken är att de barn som inte uppmärksammas inte heller får möjlighet till nödvändiga stödinsatser.

Flera av Malmö stads nämnder bedriver ett särskilt utvecklingsarbete för att öka kunskapen om och uppmärksamma våld i nära relation. Förskolenämnden bedriver sedan hösten 2018 ett projekt om att motverka hedersrelaterat våld och förtryck och könsstymning. Förskole-förvaltningen har fått i uppdrag att sammanställa information och ta fram material för att säkerställa och utveckla medarbetarnas kunskap i ämnet. Förvaltningen ska dessutom stärka rutinerna gällande anmälan till socialtjänst och se över sin information till vårdnadshavarna.

Tidiga insatser

Funktionsstödsnämnden har inrättat en särskild samordnare för jämställdhet och mot våld i nära relation. Flera projekt som riktar sig direkt till brukarna och som rör frågor kring personliga rättigheter, jämställdhet och självkänsla har genomförts. Arbetet fortsätter 2016.

Att främja sexuell hälsa och goda relationer kan minska risken för våld i nära relation. Projekt Freja har riktats till både brukare med en funktionsnedsättning och till medarbetare. Projektet pågick från hösten 2017 till våren 2018 och innehöll interaktiv teater med samtalsverkstad. Teatern byggde på fyra teman, varav ett var våld i nära relation. Workshop ledare har utbildats inom ramen för projektet.

Fritidsnämndens Team Sexuell hälsa arbetar för att skapa större kunskap om sex, relationer, kärlek och livsval utifrån ett normkritiskt perspektiv. Alla i kunskapsteamet är fritidsassistenter inom Malmö stad. Teamet arbetar med att genomföra workshops på fritidsgårdar i Malmö, både gentemot personal och mot besökare.

I samarbete med Lunds universitet har arbetsmarknads- och socialförvaltningen bedrivit ett projekt kallat Unga och sexuellt våld. Två praktikanter har genomfört varsin workshop om unga och sexuellt våld på nätet respektive unga och sexuellt våld mot ensamkommande. Projektet visade att kunskapen om dessa teman fortfarande är begränsad. I samband med projektet utvecklade praktikanterna en metod för samverkan mellan akademi och praktik som kan användas framöver. Ytterligare en workshop kring könsstymning är planerad våren 2019.

Till de tidiga insatserna kan också nämnas verksamheter som familjecentraler, allaktivitetshusen och Framtidens hus i Lindängen. Genom att vända sig till alla når man även de som behöver extra stöd. Eftersom allaktivitetshusen finns på skolorna får även många flickor och kvinnor som annars lever med begränsningar ta del av aktiviteterna. Verksamheterna bidrar dessutom till att öka de boendes tilltro till kommunen och andra myndigheter.

Insatser för att motverka upprepning av våld

Att ge stöd, behandling och att påverka våldsutövare är ett sätt att förhindra att våldet fortsätter. Kommunens samtalsmottagning erbjuder behandling för att motivera och stödja våldsutövare i att hantera aggressioner och konflikter på annat sätt än att använda någon form av våld. För att vidareutveckla arbetet har hela samtalsmottagningen genomgått en utbildning i *Compassion focused therapy*, som inriktas på hur man för samtal om skuld och skam. I samtalen med våldsutövarna tas ansvaret för eventuella barn upp och föräldrarna erbjuds insatser ihop med barnen. Mottagningen har även medverkat i en forskningsstudie kring behandling via internet.

Stöd- och hjälpinsatser är kända bland Malmöborna

För att våldsutsatta och personer som använder våld ska söka hjälp krävs att de känner till vad som finns och att de känner tillit till Malmö stads verksamheter. Ett stort antal informations-insatser har bedrivits, såväl gentemot allmänheten och mot medarbetare. Informationen består bland annat av särskilda sidor om våld i nära relation på kommunens hemsida, föreläsningar, broschyrer om kommunens verksamheter samt medverkan i media. Efterfrågan på information är stor och det händer att behovet inte alltid kan tillgodoses.

Inför Malmöfestivalen 2016 påbörjades en informationsinsats riktad till både festivalvärdar och vakter för att förebygga och uppmärksamma sexuella övergrepp. Insatsen var ett samarbete mellan evenemangsenheten, dåvarande sociala resursförvaltningen och föreningen Hela Malmö. Samarbetet har fortsatt under 2017 och 2018.

Som en del i ett hälsofrämjande arbete anordnar gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden så kallade torgmöten. Olika verksamheter bjuds in för att presentera sin verksamhet så att elever och skolpersonal vid behov ska kunna ta kontakt och få önskad hjälp. Flera verksamheter inom såväl kommunen, Region Skåne och den idéburna sektorn som arbetar med området våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck har medverkat sedan starten. Alla kommunala gymnasieskolor utom 2 deltar.

För att underlätta för främst yrkesverksamma men även för Malmöborna finns en Resurskatalog där olika verksamheter som kan få stöd när det gäller våld i nära relation till både våldsutsatta vuxna, barn och våldsutövare. Katalogen är också indelad så man lättare ska hitta information om insatser för till exempel utsatta för hedersförtryck, äldre och personer med funktionsnedsättning. År 2016 kompletterades katalogen med ett särskilt avsnitt kring sexuellt våld. En

insats som planerats för 2018 men som inte slutförts är infogeneratorn. Det är en informationskälla som kommunerna kan använda för att sprida information på olika språk.

Utöver stadens eget informationsarbete görs flera insatser i samarbete med andra aktörer, exempelvis i samarbete med Region Skåne, polis och åklagare och föreningslivet. Den idéburna sektorn bedriver också ett omfattande utåtriktat arbete som de får visst verksamhetsbidrag från kommunen för.

Särskilda informationsinsatser mot hedersrelaterat våld och förtryck

En informationskampanj om hedersrelaterat våld och förtryck har genomförts i samarbete mellan Arbetsmarknads- och socialförvaltningen och de tre skolförvaltningarna under 2018. Kampanjen genomfördes i mitten av december i syfte att uppmärksamma och motverka att unga blir förda utomlands under jullovet och riktades främst till skolor, men även mot fritid, kultur och arbetsmarknads- och socialförvaltningens verksamheter. Kampanjen uppmärksammades i media av bland annat SVT och DN. Information om hjälpinsatser spreds även inför sommarlovet.

En hemsida om hedersförtryck (www.malmo.se/heder) och vilken hjälp som finns att få utformades hösten 2018.

Alla som utsätts för, eller som använder våld i nära relation, får stöd anpassat till sina individuella hjälpbehov

Resursteam heder (RTH) startade som ett projekt 2016. Syftet är att unga upp till 25 år som lever i en hederskontext ska få ett tidigt, lättillgängligt och flexibelt stöd och/ eller rådgivning. Dessutom ska yrkesverksamma inom verksamheter som möter unga erbjudas stöd i arbetet gentemot unga som lever med hedersbegränsningar eller våld. Projektet har fyllt ett tydligt behov. Under hösten 2018 permanentades teamet och utökades med en tjänst. Teamets kompetens är mycket efterfrågat och under 2018 har de genomfört en stor mängd föreläsningar med cirka 800 deltagare. Föreläsningarna bedrivs ofta i workshopform för att ge deltagarna möjlighet att anpassa innehållet till sin egen verksamhet.

I situationer då det har förekommit allvarliga konflikter som ibland gått över gränsen till kränkningar och våld hamnar ofta barnen i kläm, trots att det inte finns en aktuell hotbild. Familjerådgivningen har utbildat sig i och provat metoden *No Kids in the Middle*. Projektet startade 2016 och fokuserar på att föräldrarna dels ska få förståelse för hur barnen påverkas och dels få stöd i att förändra invanda interaktionsmönster. Barnen i sin tur ska få möjlighet att uttrycka och förmedla sina känslor av oro, rädsla och maktlöshet. Även föräldrarnas nätverk involveras.

Barn som levt med våld behöver inte bara få bearbeta våldet utan också få möjlighet att bara vara barn och kunna utvecklas efter sina förutsättningar. 2014 projektanställde Kriscentrum boende en specialpedagog som arbetar med

att ge barn stöd i det vardagliga. Tjänsten inrättades 2018. En viktig aspekt i barns utveckling är att ha en tryggad skolgång. Många barn som bor på skyddsboende kan av säkerhetsskäl inte fortsätta att gå på sin vanliga skola. Ett samarbete har utvecklats med grundskoleförvaltningen för att säkra skolgången för dessa barn på annat sätt.

En fråga som uppmärksammas i planen och bekräftas i hederskartläggningen är behovet av långsiktigt stöd. Många som söker hjälp hos kommunen har varit utsatta för våld under lång tid och många har också begränsats i sitt deltagande i samhällslivet. Det finns möjligheter i Malmö till längre samtalsstöd, men behovet av mer praktisk hjälp och stödkontakt är otillräckligt.

Alla med behov av skydd erbjuds detta anpassat till sina förutsättningar

I Malmö finns förhållandevis många platser för skyddat boende för kvinnor och barn. Det finns däremot inga specifika platser för våldsutsatta män eller par. Dessa placeras istället på skyddade boenden på annan ort.

Inför arbetet med planen togs frågan om skyddat boende för personer med funktionsnedsättning och äldre som har ett omvårdnadsbehov som inte kan täckas på de befintliga skyddade boendena upp. Behovet aktualiseras till och från i den stöd- och kontaktpersonsgrupp som finns inom vård- och omsorgsområdet. Gruppen har under 2018 försökt göra en bedömning av omfattningen av skyddsbehovet. I flera fall har det i första hand handlat om att erbjuda annat boende eftersom våldsutövaren kan vara dement och då inte är förmögen att förfölja den utsatta. I vissa fall har korttidshem använts som en akut lösning. Det finns situationer då lösningen inte har varit anpassad till den enskildes behov.

Arbetet mot våld i nära relation bygger på aktuell forskning och kunskap om våldets omfattning och mekanismer

I januari 2017 beslutade dåvarande Sociala resursnämnden att medverka i en kartläggning om hedersrelaterat våld och förtryck i samarbete med Göteborg och Stockholm. Studien har genomförts av Örebro universitet. Den färdigställdes i början av november 2018 och presenterades på en spridningskonferens med cirka 300 deltagare från kommun, myndigheter och den idéburna sektorn.

Kartläggningen visar att hedersrelaterat våld och förtryck medför konsekvenser på såväl individ, grupp och samhällsnivå. Det innebär allt från begränsningar i människors livsutrymme och möjlighet att umgås med andra, att själv få välja partner, verbala kränkningar, barn- och tvångsgifte, sexuella övergrepp till allvarligt våld och mord. I skolenkäten uppgav 20% av de svarande att de lever med det som i studien benämns som oskuldsnormer. Därtill uppger 9% att de utsätts för, och/eller utsätter andra för, olika former av våld relaterade till hedersnormer kring familjens rykte.

Flickor och kvinnor är mest utsatta för hedersrelaterat förtryck men även pojkar och män utsätts, liksom personer som är osäkra på sin könstillhörighet eller som ej velat uppge den. För HBTQ-personer och personer med någon

typ funktionsnedsättning finns ett bristande samhällsskydd. Både flickor och kvinnor samt pojkar och män finns bland våldsutövarna. Segregation och svag förankring på arbetsmarknaden förstärker hedersnormerna och är hinder för att förändra dem.

Kartläggningen har fått ett i huvudsak positivt mottagande. Den har gett en fördjupad bild av problematiken och tillfört ny kunskap. Intresset för frågan har ökat. Resultatet har även fått en stor spridning i media.

Syftet med studien var att få ett underlag för fortsatt arbete mot våldet och förtrycket. Kommunstyrelsens arbetsutskott har gett stadskontoret i uppdrag att ta fram en nulägesbild över befintliga insatser i staden samt ett förslag på hur det fortsatta arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck kan bedrivas. Förslag på fortsatt arbete ska redovisas under andra kvartalet 2019. I den arbetsgrupp som ska ta fram förslaget ingår förutom stadskontoret arbetsmarknads- och socialförvaltningen, de tre skolförvaltningarna, fritidsförvaltningen och kulturförvaltningen. En projektledare har anställts på arbetsmarknads- och socialförvaltningen för att ta fram en nulägesbild.

Metodutveckling

Ett omfattande arbete med att utveckla metoder för arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld har genomförts. Hela familjen 2.0. är ett metodutvecklingsprojekt inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen som delfinansieras av Europeiska socialfonden. Målgruppen är barnfamiljer som uppburit försörjningsstöd i minst 24 månader. I projektet arbetar 15 socialsekreterare samt projektledare och projektadministratör. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har i samarbete med stadskontoret tagit fram en checklista för jämställt bemötande. I checklistan ingår att vara uppmärksam på om det förekommer våld i nära relation. Checklistan ska under 2019 implementeras i allt arbete med försörjningsstöd.

Inom den tidigare vård- och omsorgsverksamheten genomfördes projektet jämställd biståndsbedömning. Detta har utvecklats ytterligare 2018 genom att ett utbildningsmaterial för nya biståndshandläggare har tagits fram. Materialet är också tänkt att användas på APT. Arbetet har uppmärksammat nationellt, såväl Länsstyrelsen i Skåne och Socialstyrelsen och SKL har bjudit in representanter för Malmö stad för att berätta om sitt arbete.

Funktionsstödsförvaltningen har under 2018 bedrivit ett utvecklingsarbete för att öka medarbetarnas kunskap om hur våld mot verksamheternas målgrupp kan upptäckas och hanteras. Fokus har varit medarbetare och chefer inom daglig verksamhet. Den ökade kunskapen har bland annat lett till att ett par verksamheter har uppmärksammat brukare som har utsatts för våld. Kring dessa brukare har det startats upp åtgärder och ett samarbete med arbetsmarknads- och socialförvaltningen har initierats. Då det finns relativt lite forskning inom området har projektet tagit fram rutiner, handböcker och checklistor som kommer att implementeras i det ordinarie arbetet.

Rutiner

För att kvalitetssäkra arbetet och ge personalen stöd i handläggningen har nya rutiner och processbeskrivningar utarbetats. Inom individ- och familjeomsorgen har en särskild processbeskrivning tagits fram för arbetet mot våld i nära relation. Den rutin som fanns för vård- och omsorgsverksamheterna har uppdaterats. Ett gemensamt utvecklingsarbete har bidragit till att det nu finns en rutin avseende skyddade personuppgifter där anpassning skett utifrån individ- och familjeomsorgen respektive vård- och omsorgsverksamheterna. En rutin för personal med skyddade personuppgifter har också utarbetats för arbetsmarknads- och socialförvaltningen, funktionsstödsförvaltningen och hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen. Arbetet med att implementera rutinerna pågår kontinuerligt.

I funktionsstödsnämndens avvikelssystem Flexite har en utökning skett så att registrering och sökning kan ske när brukare/klient/patient utsätts för sexuella trakasserier.

Kompetensutveckling

De senaste åren har ett stort antal utbildningar, föreläsningar och workshops arrangerats både avseende våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Nedan följer ett axplock av de utbildningsinsatser och fortbildningar som anordnats eller som medarbetare deltagit i.

Fortbildning avseende våld i nära relation:

- Kompetenscentrum mot våld i nära relation i Skåne anordnar kontinuerliga bas- och temautbildningar för olika yrkesgrupper inom socialtjänsten, skolan samt vård- och omsorg. Exempel på teman har varit våldsutövare, dödligt våld och förebyggande arbete.
- Flera avdelningar inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen har arrangerat egen fortbildning, workshops och temadagar kring våld och missbruk samt barn som lever med våld och trauma.
- Utbildning i riskbedömningsinstrumenten Freda som avser våld i partnerrelationer har genomförts.
- Funktionsstödsförvaltningen har anordnat ett flertal fortbildningar kring våld i nära relation för både medarbetare och chefer. Kortare utbildningar har även hållits för ledningsgrupper och på APT.

Fortbildning avseende hedersrelaterat våld och förtryck:

- Resursteam heder har hållit workshops och föreläsningar för personal inom socialtjänst, skola, fritid, kultur och civilsamhället.
- 4 dagars utbildning i Min bror, en metod för samtal med unga killar genomförd av resursteam heder riktat mot socialsekreterare som arbetar förebyggande och fritidsledare vid några fritidsgårdar.
- Utbildning i hedersförtryck för processledare inom grundskole- och gymnasieförvaltningen.
- Utbildning om kvinnlig könsstympning för alla skolsjuksköterskor och skolläkare inom grundskoleförvaltningen.
- Webbutbildning på KomIn. Föreläsning om Hederskultur finns tillgänglig på internt utbildningssidan Lär – Kan

- Utbildning i riskbedömningsinstrumenten Patriark avseende hedersrelaterat våld och förtryck.

Samverkan utgår från den enskildes behov av hjälp från olika aktörer

Samverkan mellan olika förvaltningar inom Malmö stad och utomstående aktörer en viktig del i utvecklingsarbetet. För att samverkan kring enskilda individer ska fungera krävs att det finns en samsyn på övergripande nivå. Flera samverkansfora finns därför i syfte att öka förståelsen och kunskapen om olika former av våld i nära relation och mellan verksamheterna. Samverkansorganen har representation från olika förvaltningar, myndigheter och den idéburna sektorn.

En uppföljning gjordes 2018 av den kommunövergripande samverkansgruppen mot våld i nära relation genom en enkät. Denna visade att en stor majoritet av deltagarna uppfattade att gruppen bidrog till kontaktytor mellan verksamheter och ökad kompetens bland deltagarna. Det gemensamma utvecklingsarbetet och dialogen kring normer och attityder avseende våld i nära relationer behövde dock stärkas ytterligare.

Samverkan kring individer

Huvudsyftet med de insatser som görs är att det ska komma den enskilde tillgodo. Många våldsutsatta har behov av insatser från flera myndigheter och ofta är flera instanser involverade i ärendena. För att underlätta för de våldsutsatta att få adekvat hjälp är kommunens Kriscentrum och polisens sektion Brott i nära relation samlokaliserade på Koncept Karin.

På koncept Karin hålls dagliga samråd kring barn som misstänks ha blivit utsatta för våld inom familjen eller sexuellt våld oavsett relation. Socialtjänsten, polisen och åklagarna medverkar. Region Skåne signalerade under 2018 ett intresse för att medverka i arbetet. En gemensam arbetsgrupp har tillsatts för att utforma hur det framtida samarbetet ska se ut.

Samverkan behöver utvecklas mellan arbetsmarknads- och socialförvaltningen, funktionsstödsförvaltningen och hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen då klienter/ brukare/ patienter ofta har kontakt med minst två av förvaltningarna. En workshop anordnades med representanter från alla tre förvaltningarna där förslag till samverkan utformades. Arbetet fortsätter 2019.

Många hotade familjer kan av säkerhetsskäl inte vara kvar i Malmö. Under 2018 har Malmö stad inlett en organiserad samverkan med andra kommuner för att hitta långsiktigt och tryggt boende på annan ort för våldsutsatta familjer med stort skyddsbehov och som själva inte har möjlighet att lösa situationen.

Civilsamhället och den idéburna sektorn har en mycket stor betydelse, både för utvecklingen av arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck men också som direkt stöd till främst våldsutsatta. De nationella medlen till kvinnojourerna har ökat betydligt de senaste åren. Malmö stad har också förstärkt bidragen till de kvinnoföreningar som arbetar specifikt med frågan.